

C. 523

K 523

K. 523 (7513)

INDONÉZ KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁS

Ernst Muzem

1962

Revízió 2022.

2.

HFM
Könyvtára
20230113

Az 1945-ben fellángoló indonéz nemzeti felszabadító küzdelmek elsők között döntötték meg az európai imperializmus ázsiai koloniális pozícióit. A győzelem teljessé tétele, betetőzése most érett meg: Nyugat-Irián bekebelezésével az Indonéz államba, ha kell újabb harcok megvívásával. Egy közel százmilliós nép kezdte meg így új életét a vére hullatásával megszerzett győzelemmel a világ egyik legtermékenyebb részében. A saját erejükön, bizalmukon és szorgalmukon kívül kevéssel kezdhettek hozzá. Korábban az iskolákat nem nekik építették, így minden téren az alap lerakásával kellett elindulniok.

A szigetországban magasabb kulturához csak

Jáva és Bali sziget lakói érkeztek el. Szabad mult-
jukban a világ művészete kiemelkedő alkotásait te-
remtették meg. Közöttük leghiresebb a VIII-IX. szá-
zadban épült borobuduri hatalmas sztupa, a budd-
hizmus tanításának építészeti formában, szobrokban
és domborművekben kifejezett páratlan összefogla-
lása. Mikor később a buddhizmus, éppugy mint a
hinduizmus, a győzedelmeskedő iszlámmal szemben
visszaszorult, a művészi kifejező erő is korlátok
közé került. A holland gyarmatosítás idején már
csak a sajátos hangú és szinkulturájában nagyon ere-
deti batik kelmefestés művészetében, továbbá a
kris-tőrök különleges markolat, hüvely- és penge-
formálásában és a nagy nemzeti művészetként fent-
maradt mitológiai táncok előadásához szükséges
maszkok faragásában, festésében élhetett tovább.
A Bali szigeten továbbélő hinduizmus még építkezett,
szobrokat rendelt és a korábbi világtorból, hacsak
maradványokban is, többet őrizhetett meg, mint
Jáva.

A trópusi klíma hozhatta magával, hogy a
XVIII. századnál korábbi festészet emlékeiből semmi

sem maradt fenn. Bizonyos, hogy létezett, hiszen az indiai és ceyloni nagyszerű barlangszentélyek festészete a IV-VII. században követett példa volt mind-egyik buddhista országban. Borobudur reliefjei festői felépítésűek kompozíciójukban és Gaugain festészetén keresztül az európai művészetbe átültetett motívumok. Az indonéz festészet az utolsó kétszáz évben nepművészet kategóriájába tartozott. Hosszukás tekercsképre festették meg az indiai eposzok kiemelkedő epizódjait, amikre a verssorok recitálása során, mint illusztrációkra pálcával mutattak rá. Az alakok, a bőrből kivágott, vagy fából kifaragott wayang figurák stílusát utánozták, így az arcok, az alakok megrajzolása nem egyéni, hanem ritmikusan ismétlődő sematikus forma, amely ebben az egyszerű, keresetlen ábrázolásmódban is visszatükrözi a legnemesebb művészetüknek, a táncaiknak, felülmulhatatlan báját. A képek színezése élénk, dominál a vörös, a kék és a sárga.

Az európai művészet és ezek sorában az olajfestészet, ma már Ázsia legtöbb országában átvett és korszerű műfaj. Az anatómiai ismeretre felépülő

Formavisszaadás, a perspektiva törvényszerűségén alapuló térhatás révén a valóságnak tudományos igényű visszaadását jelenti Keleten is. Az európai olajfestészet még azokban az országokban is elterjedt, ahol ősi nagy festészeti hagyományok maradtak fenn, mint pl. Indiában, vagy Kelet-Ázsiában, de azokban az országokban is eleven hatóerő, ahol a festészet a múltban csak alárendeltebb szerepet játszhatott, mint pl. Indonéziában. Természetesen ez utóbbi esetben nemcsak egy új festészet megindulásának lehetünk a tanúi, hanem rendkívül tanulságos módon figyelhetjük meg, hogy a festészet hogyan változtatja meg a látásmódot, vagy nyitja meg a szemeket mind a formák, mind a színek tudatosítására. (E kiállításon meglepő, hogy a csendélettel alig találkozunk. A trópusok vidékén, így Indonéziában is, az otthonnak a keretje nem annyira falakkal körülvett, zárt mint Európában, hiányzik az intim hangulata, a berendezés kevésbé szükséglet, így a csendélethez szükséges keret nem adódik.)

Indonéziában a XVIII. században kezdődött meg. bátortalan egyéni kísérletként az európai érte-

leben vett festészet. Megértésre nem talált, pártfogáshoz nem jutott. Tengődött csak, fejlődése meg nem indulhatott. A kiállításunk történeti eseményei így a legujabb időkbe nyulnak vissza. 1938-ban alakult meg a Képzőművészeti Szövetség. 1950-ben létesült a djakartai Művészeti Főiskola. Affandi és Sudjojono 20 évvel ezelőtt kezdtek modern stílusban festeni. A kiállító művészek legtöbbször, iskola hiányában, a saját erejére támaszkodva fejlesztette magát művésszé.

Az olajfestmények között több esetben az új technika átvételével járó európai befolyás állapítható meg. A mintaképeket azonban nem az eredetiben ismerték meg, hanem reprodukciókból. Ez mindenesetre nagyon megnehezítette a helyes eligazodást. Jól megfigyelhető, hogy a trópusi nap erejében élve, mennyire felszabadítóan hat rájuk, ahol színek merész új harmóniájával találkoznak. Néhány festőjük a saját múltjukba, közvetve visszanyulva, nemzeti festői stílus kialakításán fáradozik. Batikra, lakkfestészetre emlékeztet érdekes munkájuk.

A metszetek terén erősebben érezhető egy a Ceylontól Kináig terjedő tisztábban ázsiai jellegű új

stilusban való részvételük. A karikaturák esetében pedig, a fokozódó politikai érdeklődés jele, hogy minden a saját függetlenségüket távolról is érintő világeseményre milyen élénken reagálnak.

Egy most születő nemzeti művészet első bemutatkozása ez a vándorkiállítás. Izes, egyéni, nagyszerű színbátorságu, kötetlen és nehezen osztályozható. De bátran kezdeményező, nagyotakaró és máris komoly eredményekre visszatekintő, mint újra a saját hazájukban szabad életet élő indonéz népek valamennyi eredménye.

dr. Horváth Tibor
a Hopp Ferenc Keletázsiai Művészeti Muzeum főigazgató helyettese

Olajfestmények:

- AFFANDI: Hindu triciklis, 108x107
ALI BASHAJ: Falu, 48x68
ABDULKADIR: Hindu leány, 91x51
ABDULSALAM: Utszélen, 44.5x56
WADKIDJÁN: Falu, 40x61
ANGKAMA: Situ Aksan, 47.5x59.5
AMBRUS NATALSA: Ózek, 63x152
BATARA LUBIS: Fésülködés, 160x68
BATARA LUBIS: A dobos, 76x57
BATARA LUBIS: Anya és gyermeke I. 140x80
BATARA LUBIS: Minang leány, 75x95
BATARA LUBIS: Anya és gyermeke II. 161x67
B. KUSUDIARDJO: Feleségem, 55x50
BASUKI RESIBOWO: Déli part, 49.5x78.5
BASUKI RESIBOWO: Barátság, 90x138
BASUKI RESIBOWO: Telihold, 50.5x50
BARSON: Csendélet, 43x53
CHRIS LATUPUTTY: Pasita ünnep, 60x82
CHAIRUL BAHRI: Tájkép, 42x48
C. SUPARMO: Maláj csónak, 70x99
DARMANTO: Ház I. 50x75
DARMANTO: Ház II. 40x42
D. O. S. Laksono: Vásár felé, 66x125
DUKUT HENDRENOTO: Becha, 56x50
DUKUT HENDRENOTO: Vásár, 77x89
DJONI TRISNO: Asszony, 80x60
DJONI TRISNO: Leány, 90x70
DJONI TRISNO: S. festőművész, 60x45
DULLAH: Leány, 89x55
DULLAH: Tájkép, 35x50
RADJAR SIDIK: Fivérek, 69x50

FADJAR SIDIK: A fülbevaló, 93x65
FADJAR SIDIK: Tájékp, 82x135
G. SIDHARTA: Páva, 80x60
G. SIDHARTA: Virágok, 60x43
G. SIDHARTA: Önarckép, 80x60
HENDRA GUNAWAN: Banánvivók, 141x191
HENDRA GUNAWAN: Halhordás, 155x109
HENDRIJO: Leány, 44x33
I. B. Said: Maduri csónak, 70x100
I. B. Said: Halász, 90x60
JUSKI HAKIM: Maláj csónak, 69x97.5
JUSKI HAKIM: Önarckép, 50x40
J. SUDIJONO: Tumpeng Sekaten, 100x75
KUNTJOJONO: Gunung Kidul, 88x146
KUSTINAH: Falu, 60x44
KARDI: Falu, 40x60
KARTIKA: Hid, 85x110

KARTIKA: Maláj csónak, 74x90
KARTIKA: Kutya, 55x70
LIE TJAI MAU: Maláj csónak, 66x86
MUDJINO: Djeparaipart, 37x72
MIA BUSTAN: Önarckép, 50x40
MANIJAKA: Pak Amat, 60.5x40
MURSIDI: Tájékp, 61x108
MARAH DJIBAL: Önarckép, 42x30
MARTIJIN S. : Halászfalu, 80x100
M. D. HADI: Asszony, 42x30
Ng. SEMBIRLING: Teritisi tengerpart, 40x59
NAZIR BONDAN: Falu, 60.5x76

PARMADI LYOSTA: Bali kapu, 93x61
PARMADI LYOSTA: D. Part, 51x75

PARMADI LYOSTA: Ut, 67x69.5
PARMADI LYOSTA: Bali asszony, 48x67
PARMADI LYOSTA: Budapesti részlet, 60x80
PURANTO YAPUNG: Madárvásár, 70x120
PURANTO YAPUNG: Este van Senen városában, 35x50
RUSTAMADJI: Asszonyi munka, 100x60
SUTRISNO: Pásztor, 58x80
SUTRISNO: Pihenés, 125x80
SOETOPO: Madárvásár, 120x73
SOETOPO: Déli part, 73x120
SOETOPO: Mosás, 120x73
SUROMO: Bambuszfa, 65x84
SUROMO: Bohócok, 35x63.5
SUROMO: Hajnal, 55x67
SUROMO: Készülődés a fürdőhöz, 56x67
SUROMO: Déli part, 72x138
SUROMO: Bali falu, 56x80
SUROMO: Népünnepély, 74x49
SUROMO: Akvárium, 46x32
SRI HARTONO: Csendélet, 63x74
SRI HARTONO: Az én falum, 45x60
SRI HARTONO: Házikó, 42x61
SAJONO: Érett rizs, 70x100
SITI RULIJAT: Varrás a vásáron I. 119,5x82
SITI RULIJAT: Varrás a vásáron II. 119,5x82
SARMIN: Harcos, 110x74
SUDARSO: Déli part, 78x120
SUDARSO: Halász, 100x80
SUDARSO: Asszony, 100x80
SUDARSO: Feldiszitve 92x62
SIAP: Tengerpart, 75x151
SAPPOTTO ÉDEJA: Csendélet, 122x80
SENTOT: Samas tengerpart, 47x66

SUHADI: Maláj csónak, 50x65
SUHADI: Falu, 64x90
SISWANDI: Maláj csónak, 50x75
SLAMET: Kinai templom, 89x60
S. DJENE: Ugar, 80x60
SUPPARTO: Házak, 27x41
SUPPARTO: Holdfény, 34x43.5
TRUBUS: Anya, 100x76
TATANG CANAR: Bali Rangda, 97x66
TATANG CANAR: Kt. Lantir, 46x34
TATANG CANAR: Zöld kendő, 90x65
TARMIZI: Kukoricaföld, 70x100
TARMIZI: Bognárműhely, 62x90
TARMIZI: Társadalmi munka, 140x197
TARMIZI: Ganar arcképe, 72x50
TARMIZI: Virágvásár, 100x70
TFETJEP LILI: Hullámok, 68x105
TFETJEP LILI: Hegymászás közben, 90
WIM NIRAHUA: Lombok, 40x35
WIDAGDO: Vásár, 93x63
WIDAGDO: Éjszakai bolt, 58x44
WIDAGDO: Városzug, 50x35
WIDAGDO: Tájkép, 50x40
WIDAJAT: Kutya, 65x50

Akvarellek:

AMRI JAHJA: Utca, 45x54
VAKIDJÁN: Kert, 60x40
B. KUSUDIARDJO: Maláj csónakok, 37x56
BASUKI RESIBOWO: Tájkép, 46x59
PURANTO YAPUNG: Éjszakai csónakázás, 50x4
PUDJI TARIGAN: Virágárus, 53x68.5
PUDJI TARIGAN: Ünnepegy, 53.5x71

GRAFIKÁK:

Fametszetek:

SUROMO: Ut ujjaépítése

Készülés

Halász

Kisgyerek

Vaszolás

Piacról

Gyümölcszedés

Készülés II.

Vár a teher

Madárvásárlás

Mosd le a gyümölcsöt!

Iri alszik

Vár a teher

Vár a teher

Trunoné

Anya és gyermeke

Reggel a kocsmában

Rizshordás

SIE THEE: Bali táncosnő
Bali piac
Anyák és gyermekek
Kojok árusítás
Szertartás

DJUMADI: Madár

TJIPTO: Falu
Gitáros
Kunyhó
Bambusz szállítás
Falu
Fa alatt
Tutaj

A. SIBARANI: Találkozás ellenforradalmárokkal és imperialistákkal

Csang-Kai-sek találkozása Dullessal.
"Kémkedtem - mondja - Indonéziában"

IKE intervenciója Libanonban.

A reakciósok kihívása 1958-ban.

Az ellenforradalmárok a SEATO
sirját ássák.

Kína és Indonézia megzavart barátsága.

Az ellenforradalmárok temetési menete.
Az ellenforradalmárok cipője: "Made in USA"
Három pipából milyen jó fujni!
Hussein és Berlian ellenforradalmárok
mindig erősödnek.
Indonézia kölcsönt kaphat mindenhol,
anélkül, hogy elkötelezné magát.
Az USA politikája nem józan.
Karikatura I.
Amerikai politika Indonéziában
Karikatura II.
Belső ellenség.
Ellenforradalom és terror.
Abdulrahman maláji ellenforradalmárral.
Karikatura III.
Az imperializmus aknamunkája Smith
fogságból való kimentésére,
Jones és Alison egyformák!
Hogyan kapják meg az emberek a legele-
mibb szükségleteiket.
Az USA képezi ki az ellenforradalmárokat.
Uncle Sam az ellenforradalmárokkal.

MARDJO: Egyezmény Japán és az USA között.
Reakciós gyilkos anatómiája.
NATO - a papir szövetségese.
Japán egyensúly.

A. RACHMAD: Smidt és Pope - a hóhéz!

De Gaulle beszámolója.

Dulles tevékenysége mindenütt!

Karikatura I.

Az ellenforradalmárok az imperializ-
mustól kapnak segítséget.

Karikatura II.

MURSIDI:

Városban

Madárpiac

A bazár mögött

Falu I.

Két gyermek

Falu II.

SALEH:

Gondolkodó

WIDAGDO:

Tanulmány

Tiono portréja

Winy álma

Kedvesem
Anti tanul
Nazir bátya
Asszony
Feleségem
Kacsa

SAID: Ökrösfogat

BRAMASTO: "Harian Rekyat" c. lap megszűntetése

Ujévi prémium

Madárpiac

Plakátfestés

Sorbaállítás élelmiszerért

Irian Barat követelése

Madárpiac II.

Az Indonéz Kommunista Párt irodája

40 éves fennállását ünnepli az Indonéz
Kommunista Párt

ARCHAMAT: Beszámoló az atomellenes ülésről

Pope "tisztáramosása"

Haditörvénytörvény

Kínai kulturális küldöttség Djogjá-ban

HFM
Könyvtára
20230113

Felelős kiadó: Dr. Rozványi Márta
Készült a Múzeumok Rotaüzemében,
1 1/4 iv terjedelemben, 600 példányban.
Felelős vezető: Dr. Dajbukát Gergely

HFM
Könyvtára
20230113

HFM
Könyvtára
20230113